

שנתון העמותות

נתונים מצרפיים נבחרים

אודות פעילות עמותות וחברות לתועלת הציבור

בשנת 2018

מחקר: המכון למשפט ופילנתרופיה,

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, אוניברסיטת תל אביב

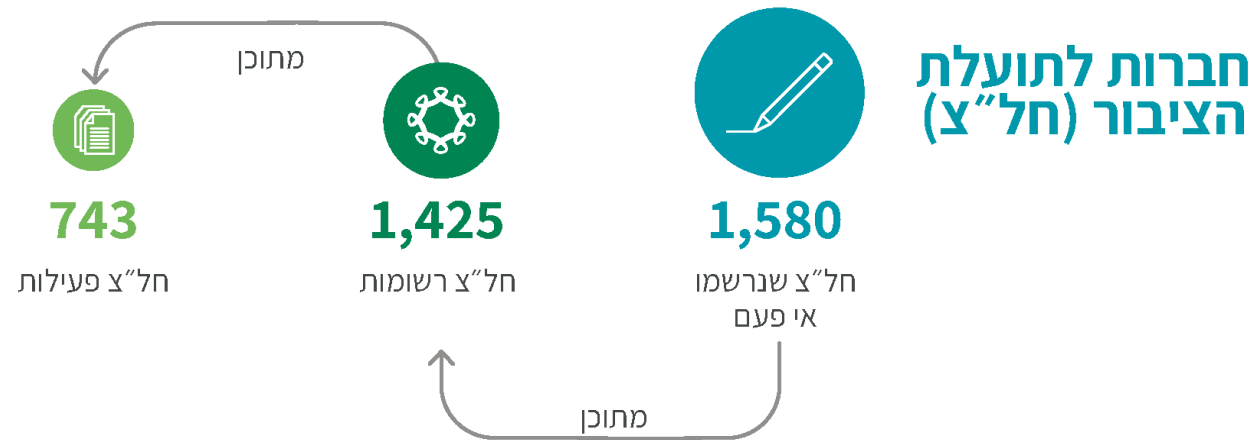
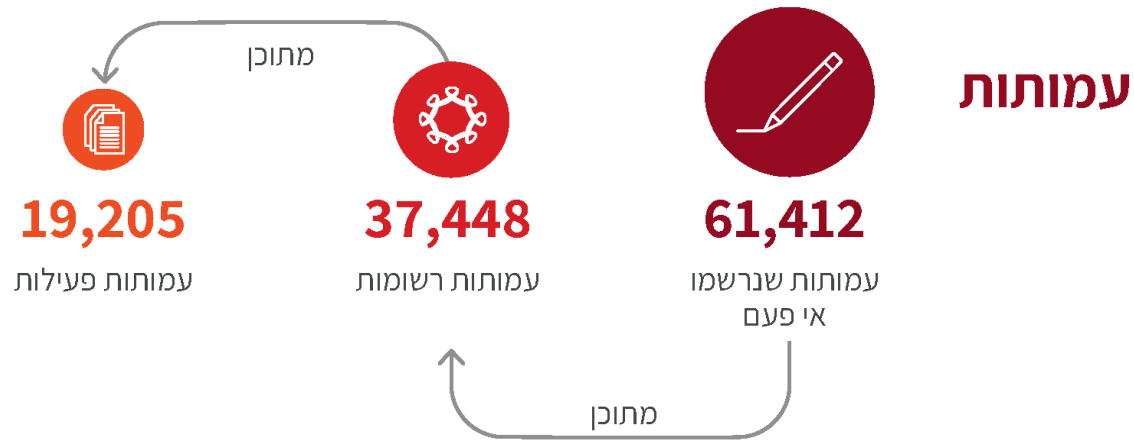
קישור לשנתון

קובץ השנתון מונגש
לתוכנות הקראה

1.6.2020

כמה עמותות יש בישראל?

רגע לפני המשבר: הפעילות בשנת 2018

סך תרומות
20.7 מיליארד ₪

710,331
מתנדבים

16,469
עמותות

סך הכנסות
93.4 מיליארד ₪

633,673
עובדים

חלוקה ל-11 תחומי פעילות

שיכון
ופיתוח

סביבה

שירותי
רווחה

בריאות

חינוך
ומחקר

תרבות
ספורט
ופנאי

איגודים
מקצועיים

דת

פעילות
בין-לאומית

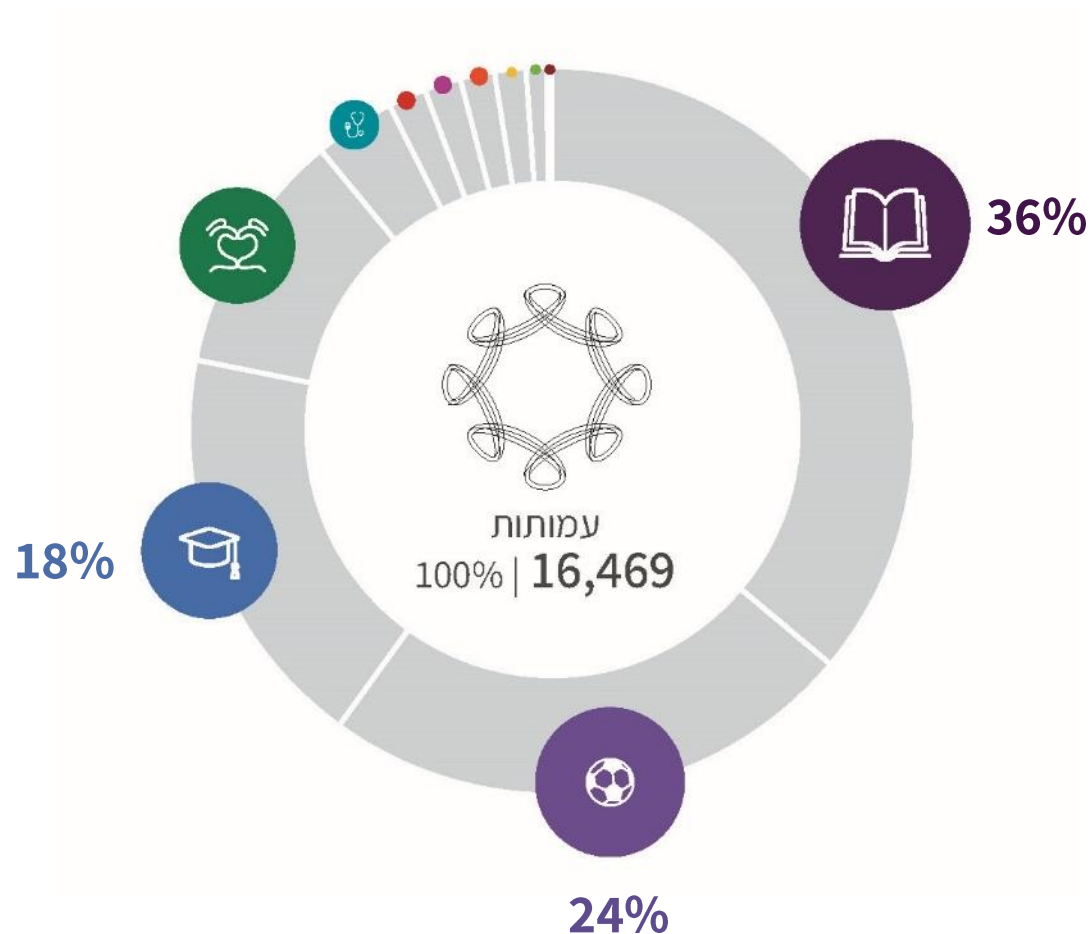

פילנתרופיה
והתנדבות

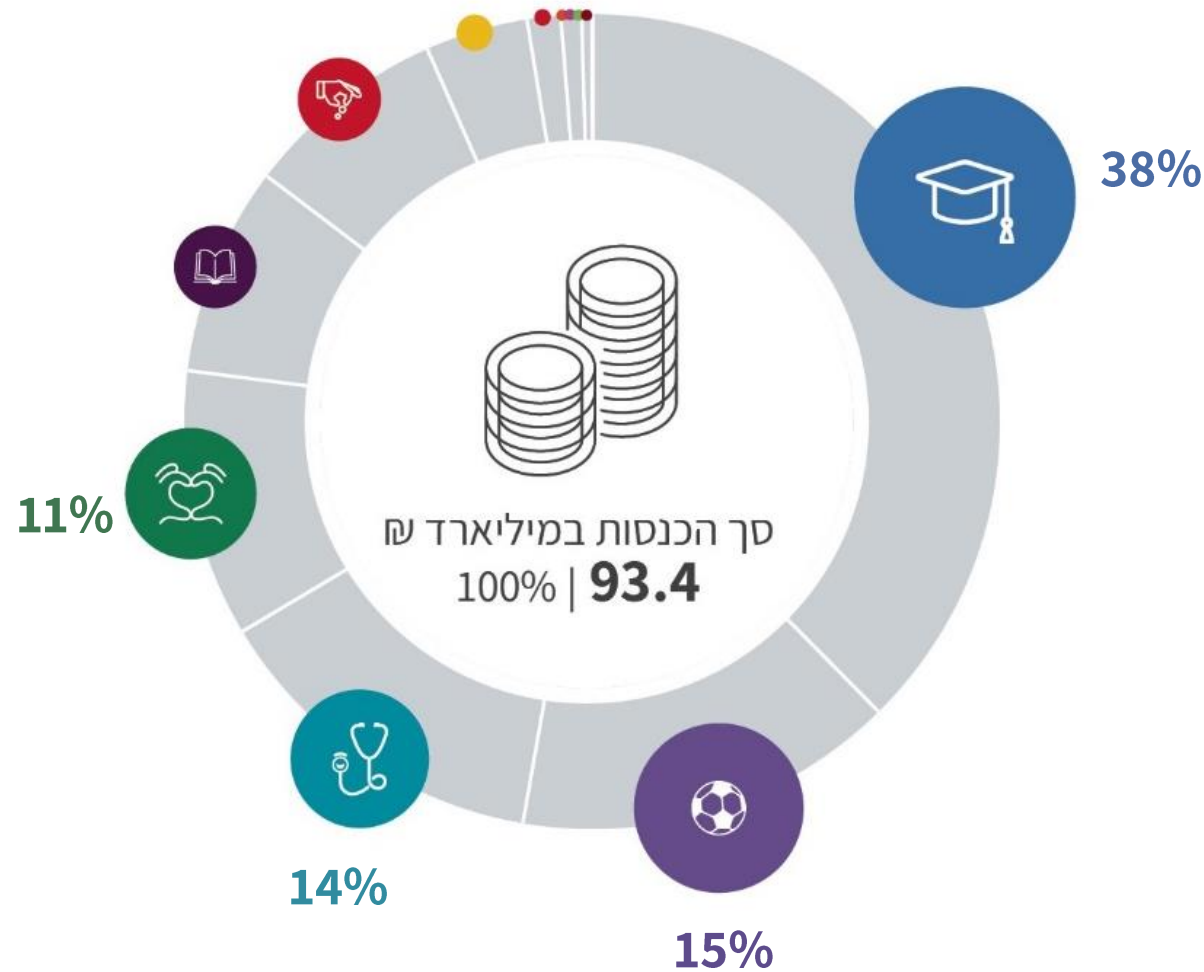
סנגור

מספר עמותות

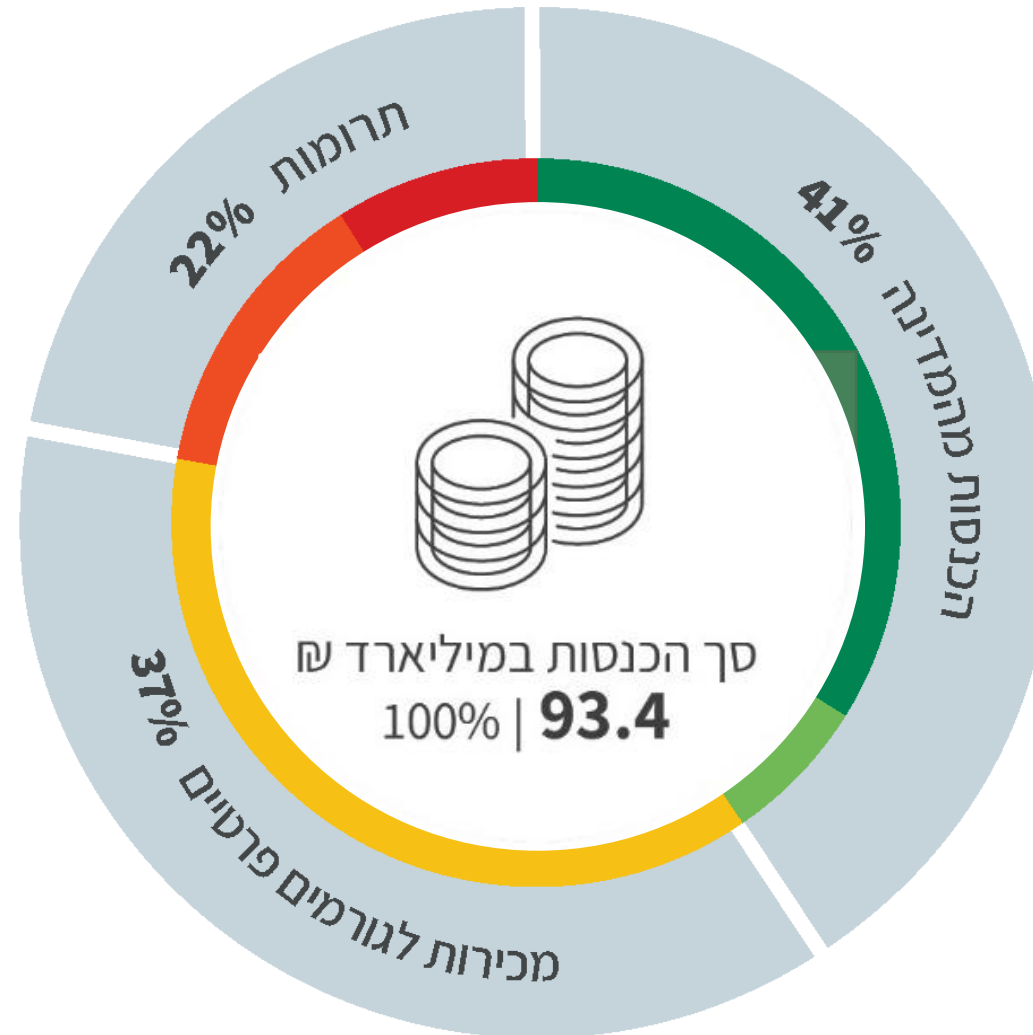
- דת 36% | 5,942
- תרבות, ספורט ופנאי 24% | 3,935
- חינוך ומחקר 18% | 2,989
- שירותי רווחה 11% | 1,794
- בריאות 4% | 592
- פילנתרופיה והתנדבות 2% | 279
- איגודים מקצועיים 2% | 268
- סנגור 2% | 251
- שיכון ופיתוח 1% | 230
- סביבה 0.9% | 151
- פעילות בין-לאומית 0.2% | 38

הסתדרות מדיצינית הדסה

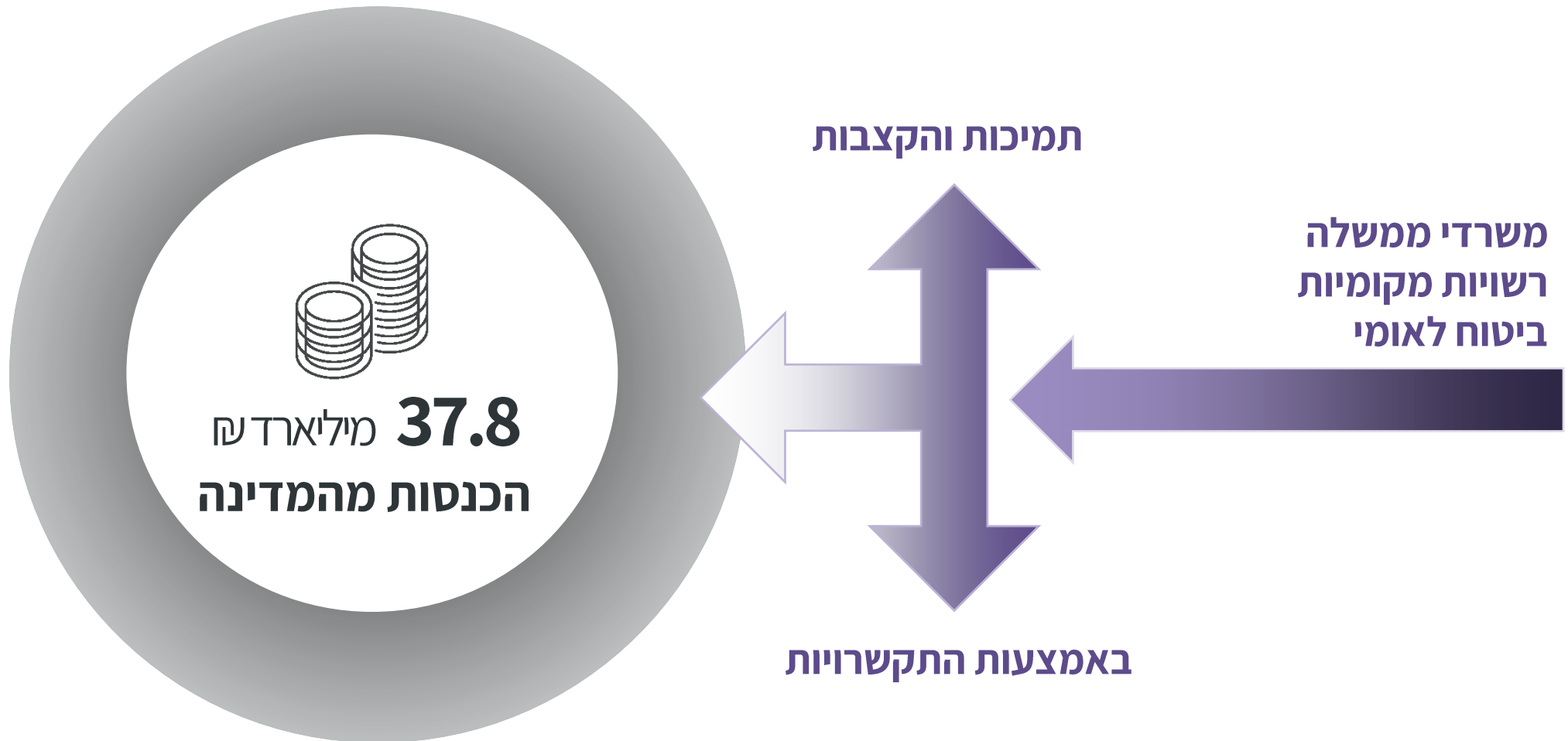

- חינוך ומחקר** 38% | 35,107 מיליון ₪
- תרבות, ספורט ופנאי** 15% | 14,151 מיליון ₪
- בריאות** 14% | 12,784 מיליון ₪
- שירותי רווחה** 11% | 9,891 מיליון ₪
- דת** 8% | 7,724 מיליון ₪
- פילנתרופיה והתנדבות** 8% | 7,519 מיליון ₪
- שיכון ופיתוח** 4% | 3,788 מיליון ₪
- סנגור** 1% | 1,239 מיליון ₪
- איגודים מקצועיים** 0.8% | 761 מיליון ₪
- סביבה** 0.4% | 376 מיליון ₪
- פעילות בין-לאומית** 0.03% | 31 מיליון ₪

כמה כסף התקבל מהמדינה?

הכנסות מהמדינה, לפי תחום פעילות

**59% מהעמותות
חינוך ומחקר
מקבלות מהמדינה
מימון כלשהו**

- חינוך ומחקר** 21,636 מיליון ש"ח | 57%
- תרבות, ספורט ופנאי** 5,167 מיליון ש"ח | 14%
- שירותי רווחה** 3,543 מיליון ש"ח | 9%
- פילנתרופיה והתנדבות** 2,169 מיליון ש"ח | 6%
- בריאות** 2,066 מיליון ש"ח | 5%
- דת** 1,906 מיליון ש"ח | 5%
- שיכון ופיתוח** 790 מיליון ש"ח | 2%
- סנגור** 334 מיליון ש"ח | 0.9%
- איגודים מקצועיים** 104 מיליון ש"ח | 0.3%
- סביבה** 53 מיליון ש"ח | 0.1%
- פעילות בין-לאומית** 1 מיליון ש"ח | 0.001%

חינוך ומחקר

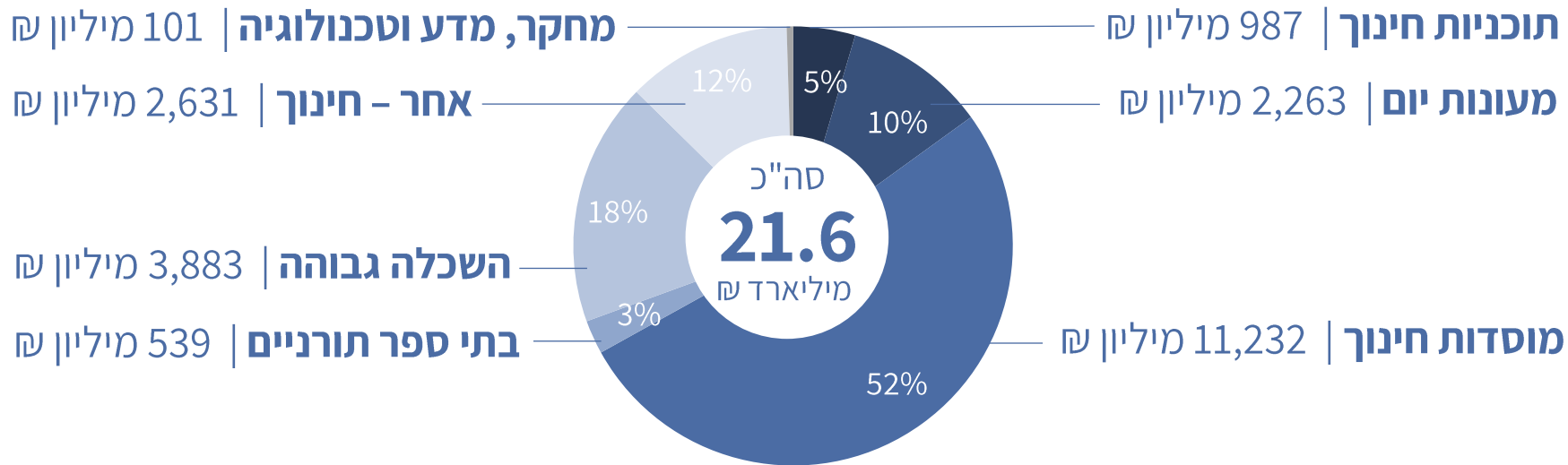

הכנסות מהמדינה בתחום חינוך ומחקר, לפי תת תחום

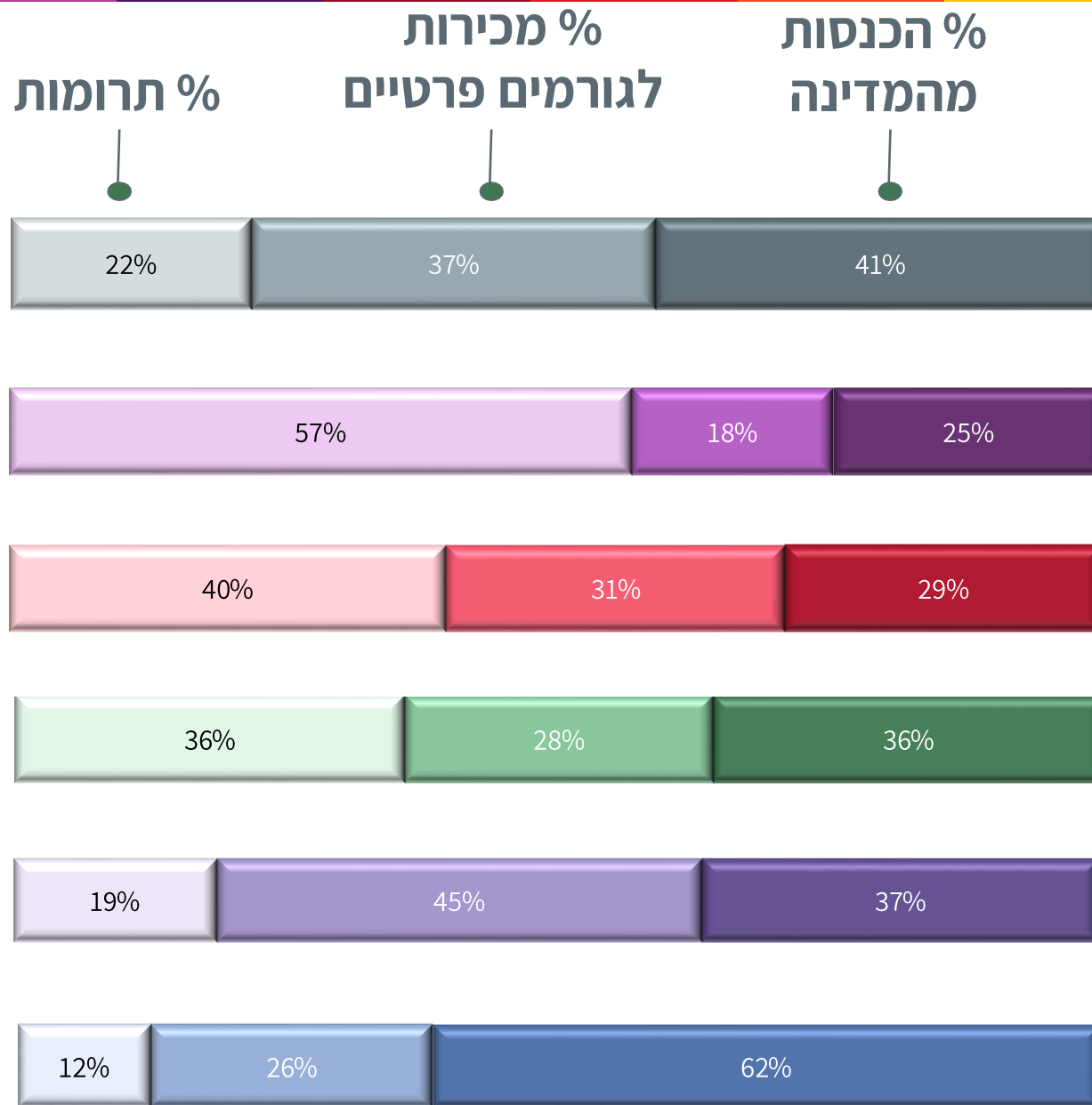
מרכז החינוך העצמאי
לת"ת ובתי ספר

אורט ישראל

אחוז ההכנסות מהמדינה

סך הכל

דת

פילנתרופיה והתנדבות

שירותי רווחה

תרבות ספורט ופנאי

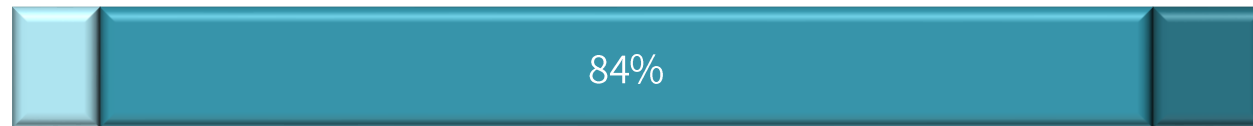
חינוך ומחקר

מכירות לגורמים פרטיים

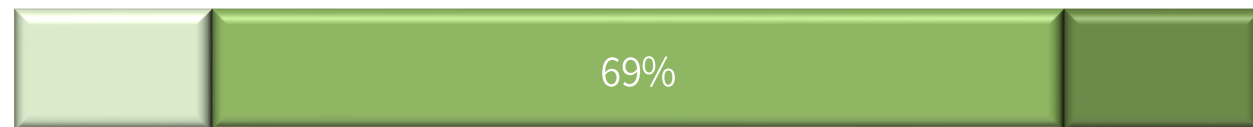
סך הכל

בתי חולים ומוסדות רפואיים

בריאות

איכות הסביבה

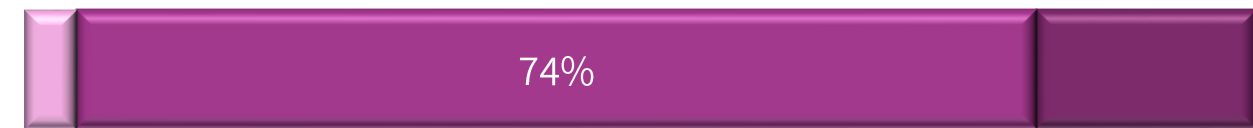
סביבה

פיתוח אזורי

שיכון ופיתוח

ארגונים מקצועיים

איגודים מקצועיים

תחום פעילות לפי מקור מימון עיקרי

תרומות

פעילות
בין-לאומית

סנגור

דת

מכירות לגורמים פרטיים

שיכון
ופיתוח

סביבה

איגודים
מקצועיים

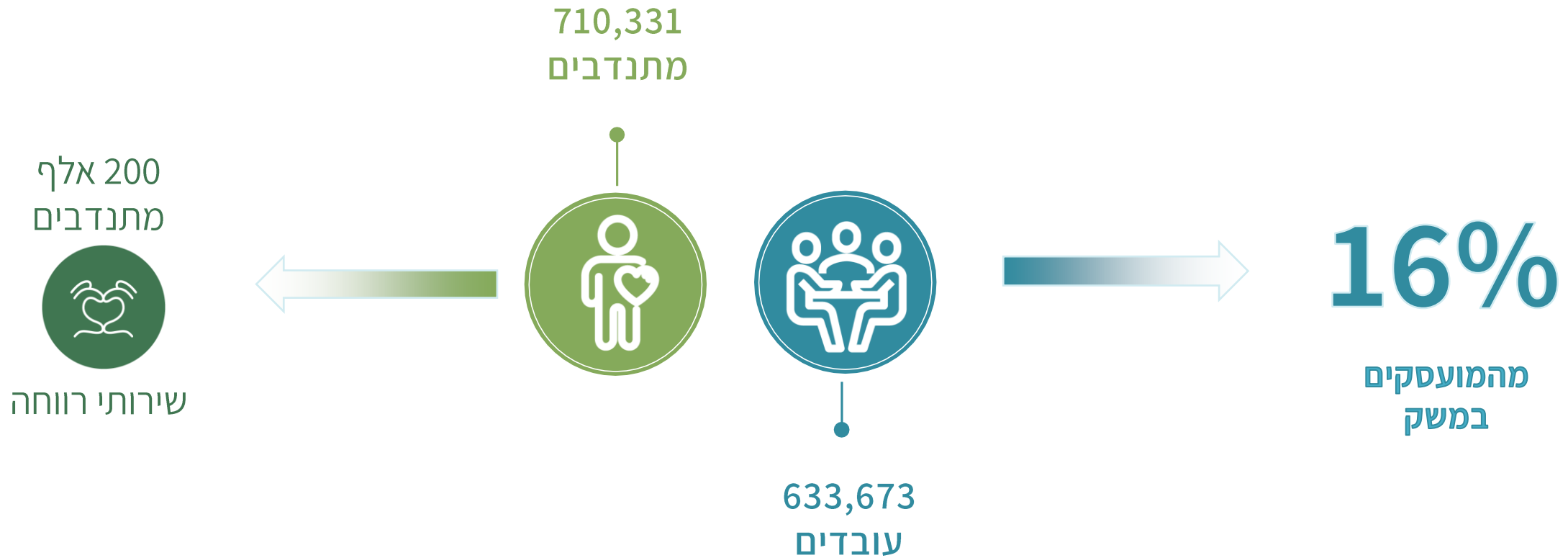
בריאות

הכנסות מהמדינה

חינוך
ומחקר

עובדים ומתנדבים בעמותות

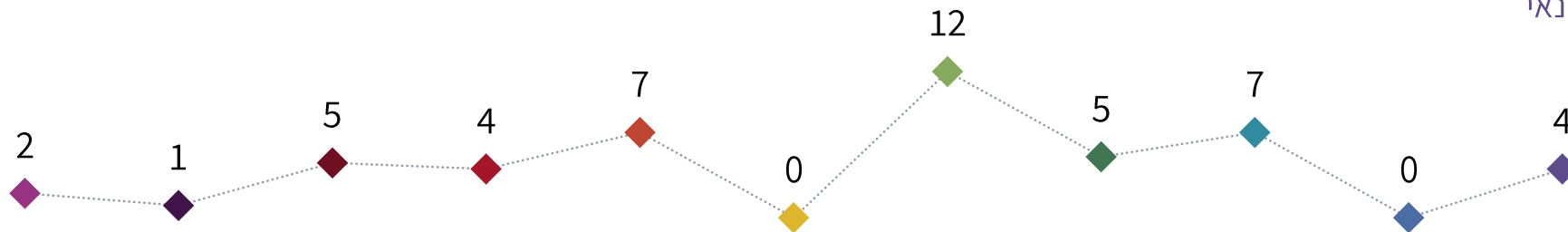

חציון עובדים ומתנדבים לפי תחום פעילות

חציון עובדים

חציון מתנדבים

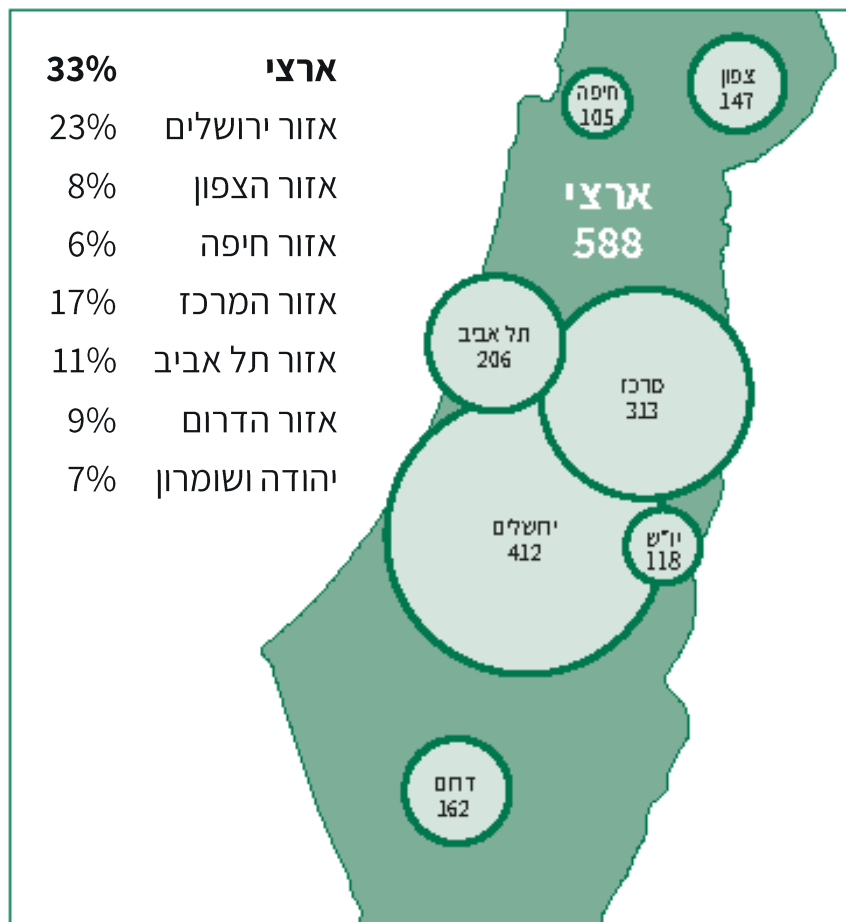

שירותי רווחה

מספר עמותות שירותי רווחה לפי אזור פעילות

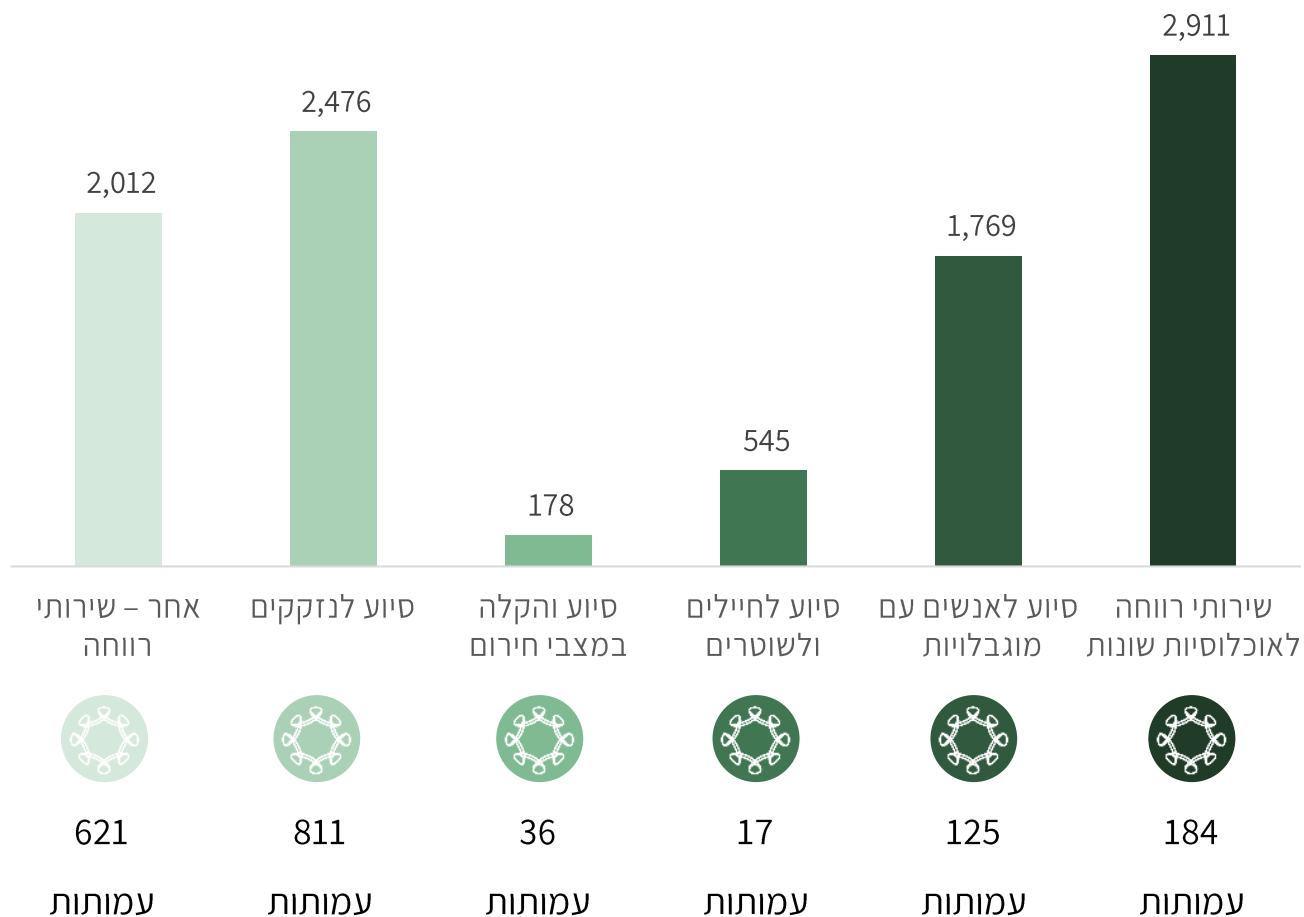
שירותי
רווחה

1,794
עמותות

התפלגות תחום שירותי רווחה לפי תתי תחום

שירותי רווחה

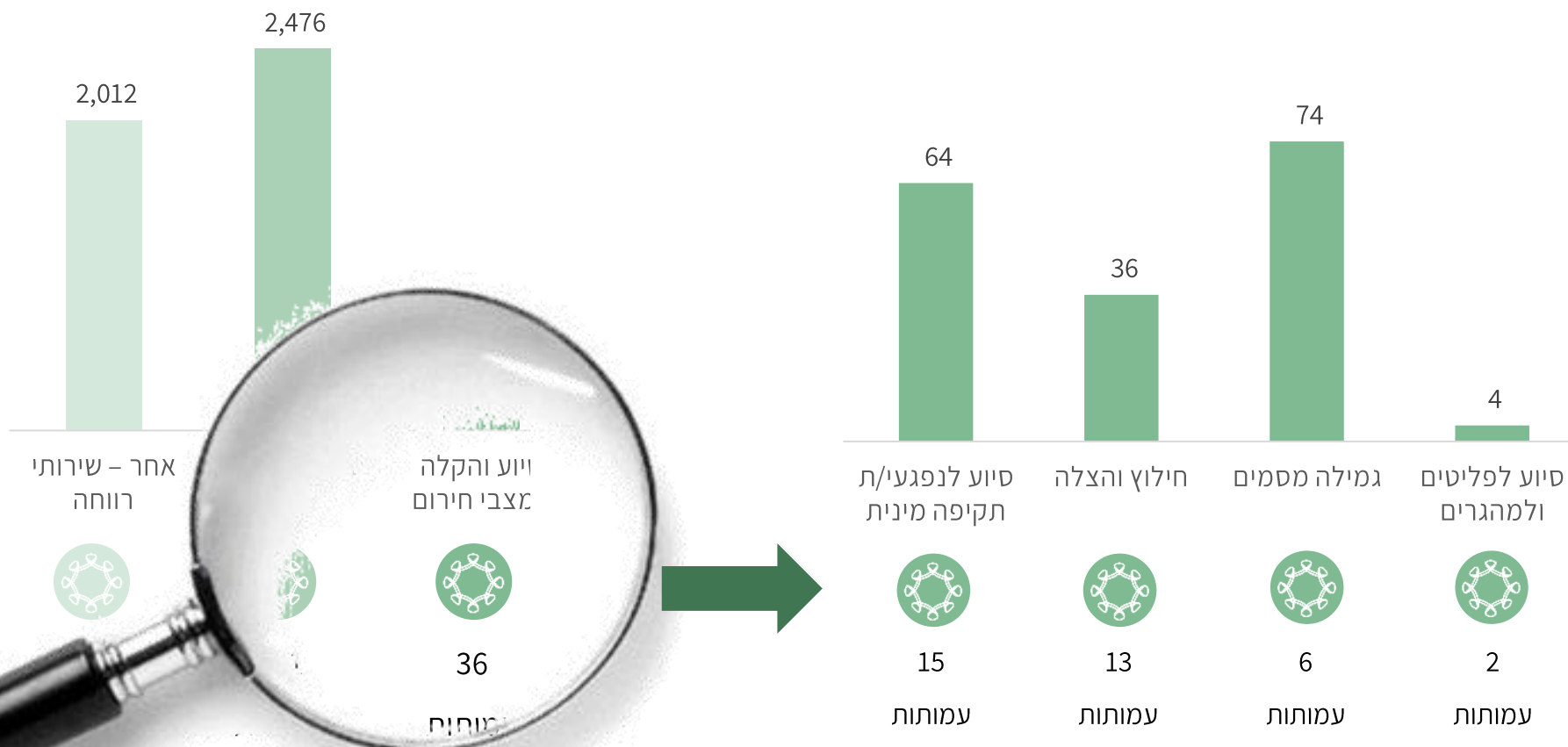
9.9 מיליארד ₪
סך הכנסות

1,794
עמותות

התפלגות תחום שירותי רווחה לפי תתי תחום

שירותי רווחה

9.9 מיליארד ₪
סך הכנסות

1,794
עמותות

עמותות גדולות

עמותות בינוניות

עמותות קטנות

400 אלף ₪
הכנסה חציונית
של כלל העמותות

סך הכנסות
93.4 מיליארד ש"ח

84%

מההכנסות

15%

מההכנסות

1%

מההכנסות

עמותות גדולות

עמותות בינוניות

עמותות קטנות

10%

מהעמותות

40%

מהעמותות

50%

מהעמותות

84%

מההכנסות

עמותות גדולות - עשירון עליון

2.6
מיליארד ₪

7.6
מיליון ₪

10%

מהעמותות

51%

מכלל
ההכנסות

מאיון עליון

מתוכו

1%

מכלל
העמותות

סך הכנסות
93.4 מיליארד ₪

22%

מכלל
ההכנסות

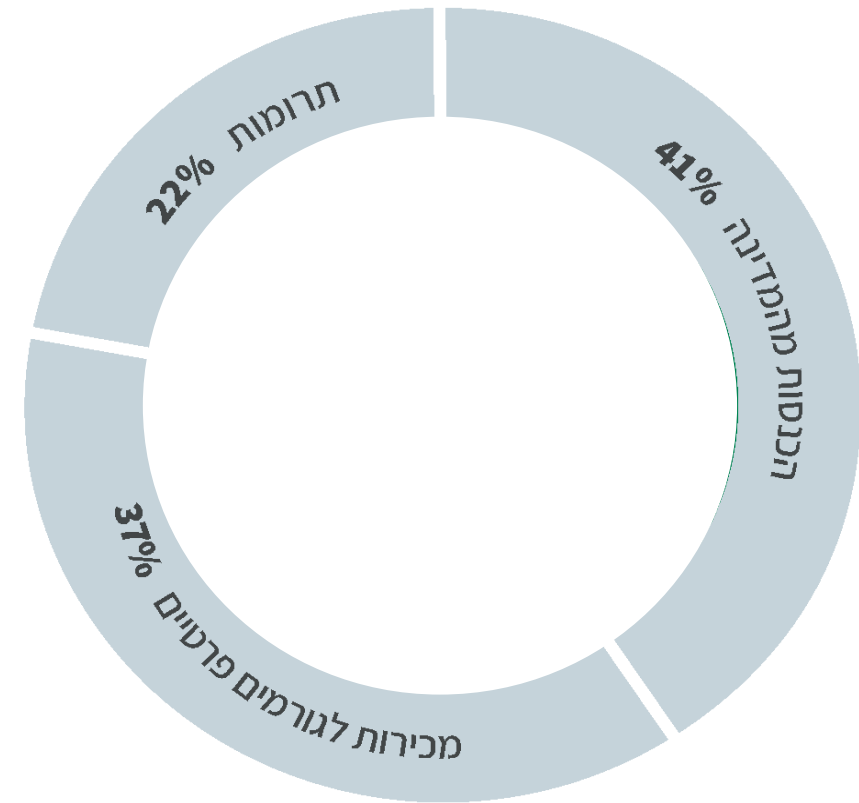
אלפיון עליון

מתוכו

0.1%

מכלל
העמותות

מקורות מימון: תלות במשאבים

תמהיל מקורות מימון לפי גודל

% הכנסות
מהמדינה

% מכירות
לגורמים
פרטיים

% תרומות

מקורות מימון לפי גודל – נתונים בולטים

89% מן הכספים מהמדינה
התקבלו בעמותות גדולות

ל-82% מהעמותות הגדולות
יש הכנסות מהמדינה

30% מן התרומות התקבלו
בעמותות בינוניות

51% מהעמותות הקטנות
נסמכות אך ורק על תרומות

עמותות גדולות
← הכנסה ממוצעת
48 מיליון ₪ →

עמותות בינוניות
← הכנסה ממוצעת
2 מיליון ₪ →

עמותות קטנות
← הכנסה ממוצעת
120 אלף ₪ →

תלות במקורות מימון לפי גודל

תלויות במידה המשמעותית ביותר בכספי מדינה

עמותות גדולות

הכנסה ממוצעת
48 מיליון ₪

תרומות הן מקור המימון הבולט, אך לא כמקור יחיד

עמותות בינוניות

הכנסה ממוצעת
2 מיליון ₪

74% נסמכות על מקור מימון יחיד (תרומות או מכירות)

עמותות קטנות

הכנסה ממוצעת
120 אלף ₪

סך הכל תרומות מישראל ומחוי"ל

סך תרומות
20.7 מיליארד ₪

סך תרומות מישראל 12.3 מיליארד ₪

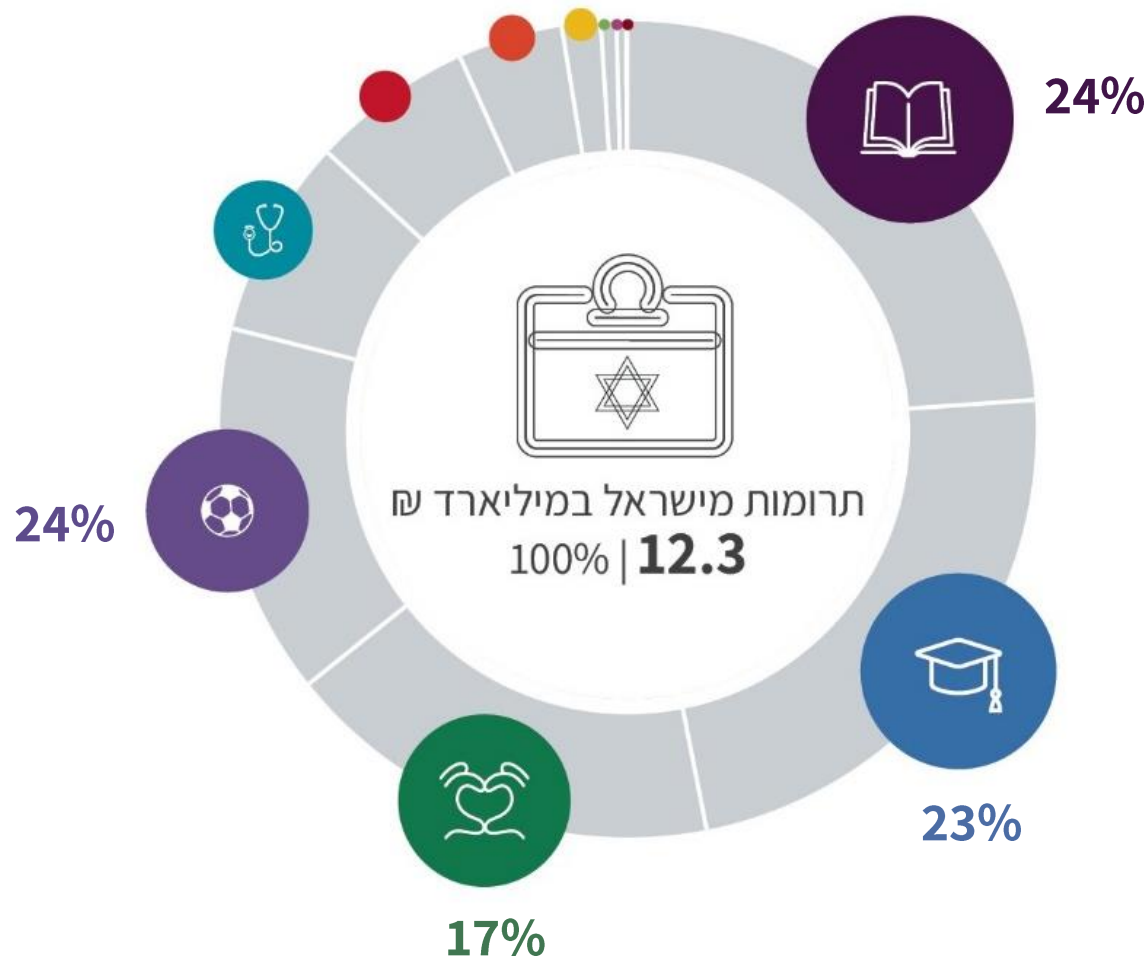
תרומות מיחידים ומעסקים
בישראל

~ 9 מיליארד ₪

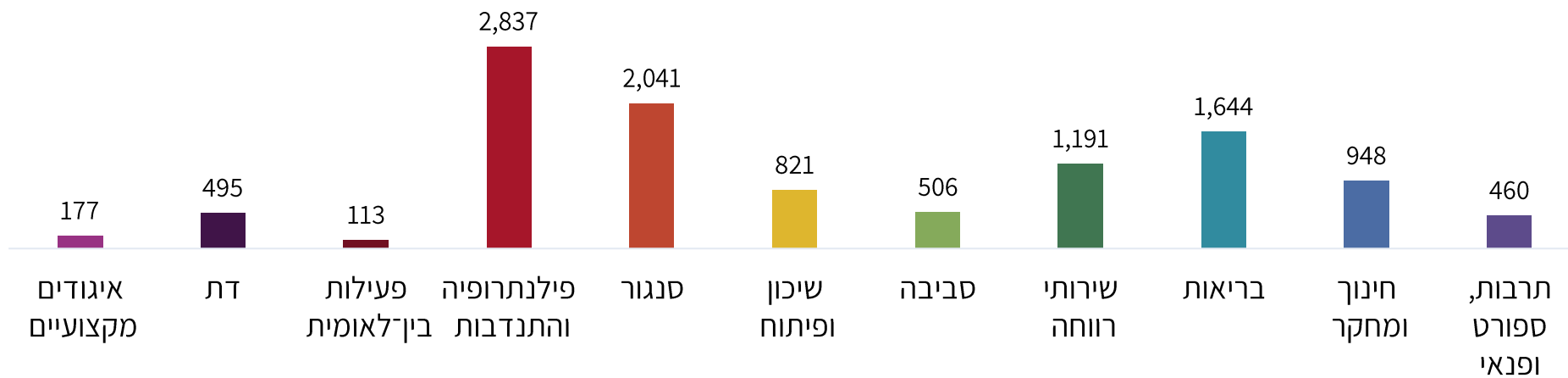
מענקים מקרנות
בישראל

~ 3 מיליארד ₪

תרומות מישראל, לפי תחום פעילות

- דת** 2,944 מיליון ש"ח | 24%
- חינוך ומחקר** 2,832 מיליון ש"ח | 23%
- שירותי רווחה** 2,137 מיליון ש"ח | 17%
- תרבות, ספורט ופנאי** 1,811 מיליון ש"ח | 15%
- בריאות** 973 מיליון ש"ח | 8%
- פילנתרופיה והתנדבות** 791 מיליון ש"ח | 6%
- סנגור** 512 מיליון ש"ח | 4%
- שיכון ופיתוח** 189 מיליון ש"ח | 2%
- סביבה** 76 מיליון ש"ח | 0.6%
- איגודים מקצועיים** 48 מיליון ש"ח | 0.4%
- פעילות בין-לאומית** 4 מיליון ש"ח | 0.03%

ממוצע באלפי ₪

לכמה עמותות יש אישור לזיכוי ממס?

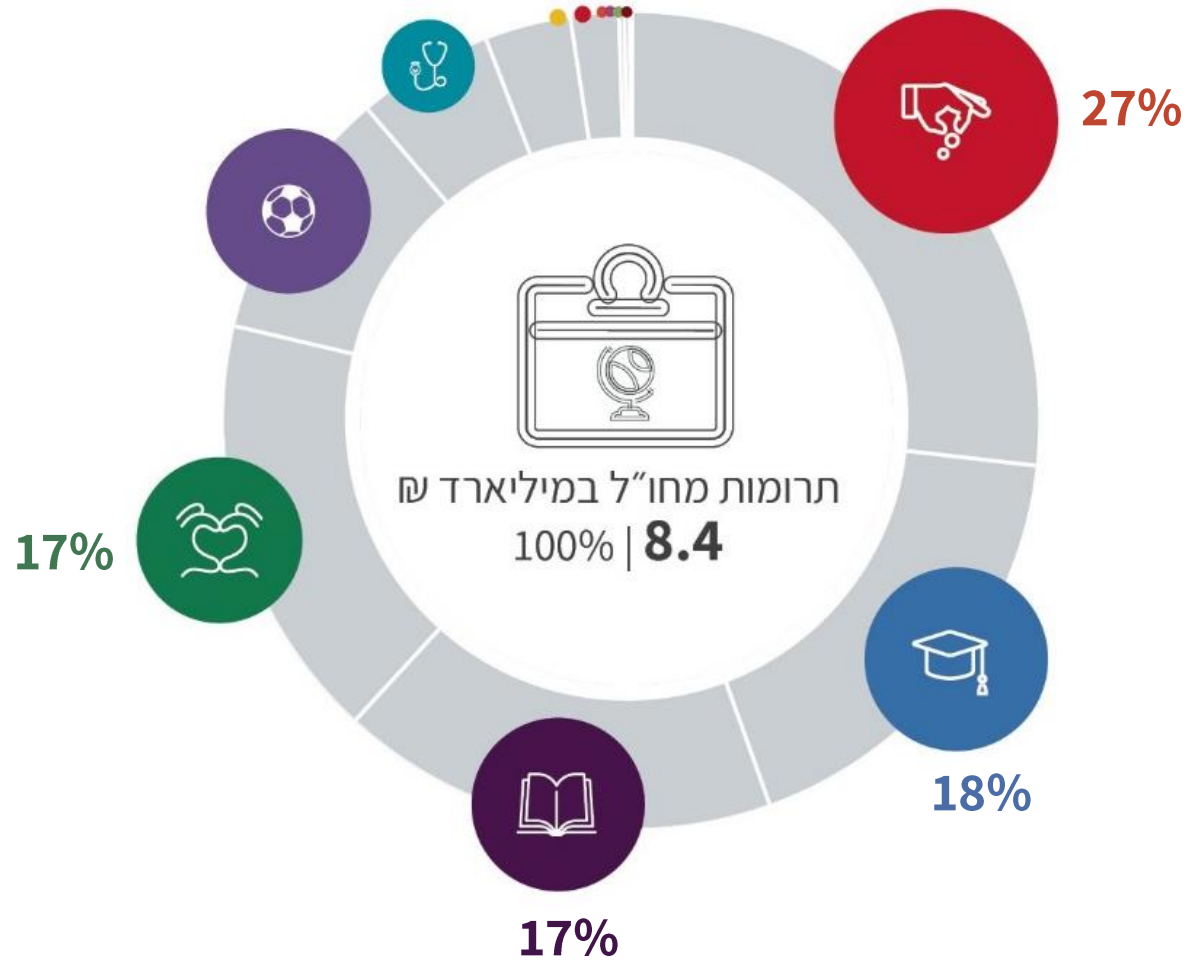
84%
מהתרומות
מישראל

41%
מעמותות

תרומות מחו"ל, לפי תחום פעילות

קרן היסוד
מגבית מאוחדת לישראל

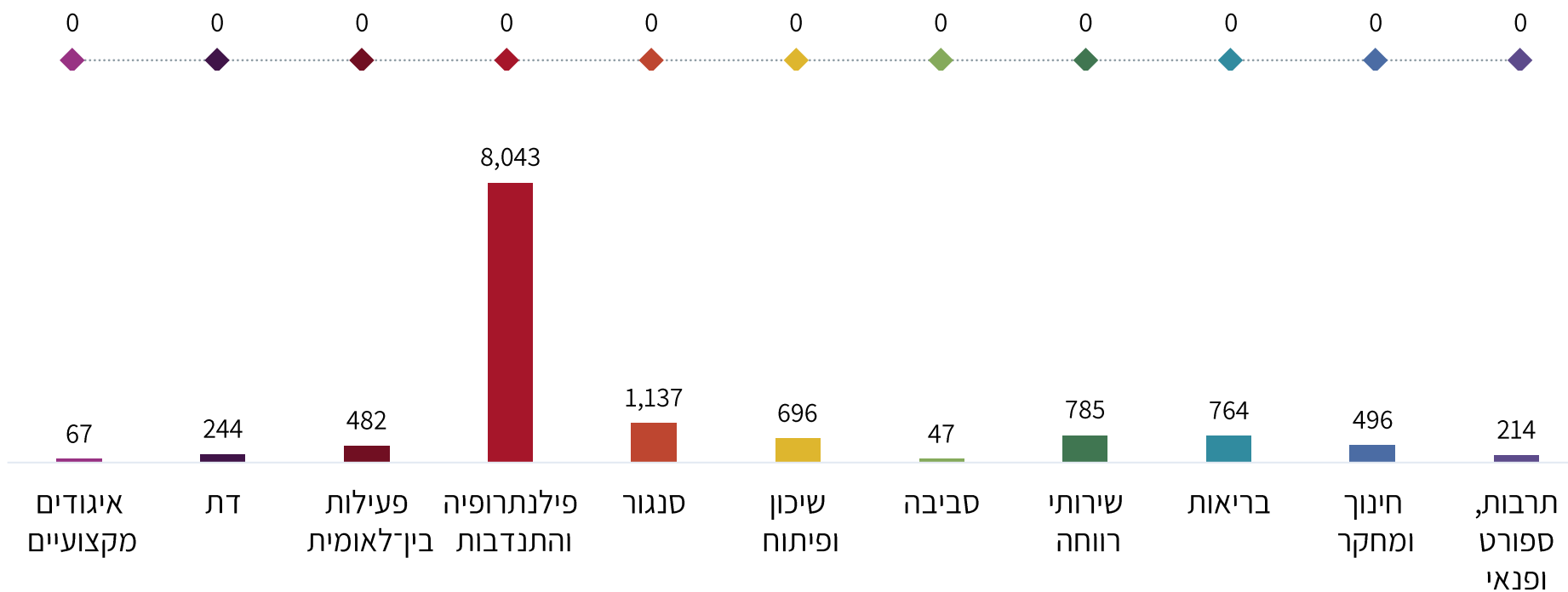

- פילנתרופיה והתנדבות** | 2,244 מיליון ש"ח | 27%
- חינוך ומחקר** | 1,483 מיליון ש"ח | 18%
- דת** | 1,450 מיליון ש"ח | 17%
- שירותי רווחה** | 1,409 מיליון ש"ח | 17%
- תרבות, ספורט ופנאי** | 844 מיליון ש"ח | 10%
- בריאות** | 452 מיליון ש"ח | 5%
- סנגור** | 285 מיליון ש"ח | 3%
- שיכון ופיתוח** | 160 מיליון ש"ח | 2%
- פעילות בין-לאומית** | 18 מיליון ש"ח | 0.2%
- איגודים מקצועיים** | 18 מיליון ש"ח | 0.2%
- סביבה** | 7 מיליון ש"ח | 0.1%

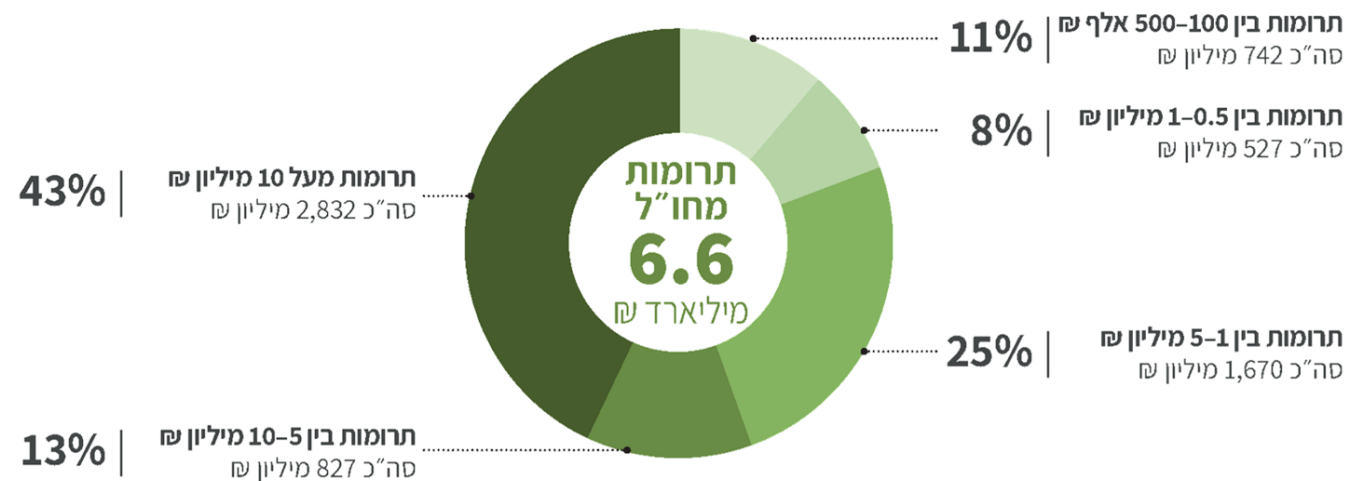
תרומות מחו"ל, בממוצע וערך חציוני

חציון באלפי ₪

ממוצע באלפי ₪

תרומות גדולות מישראל ומחו"ל, לפי טווח תרומה

הסתדרות
מדיצינית הדסה

3.9
מיליון ₪

בריאות

הקריה האקדמית
אונו

2.2
מיליון ₪

חינוך
ומחקר

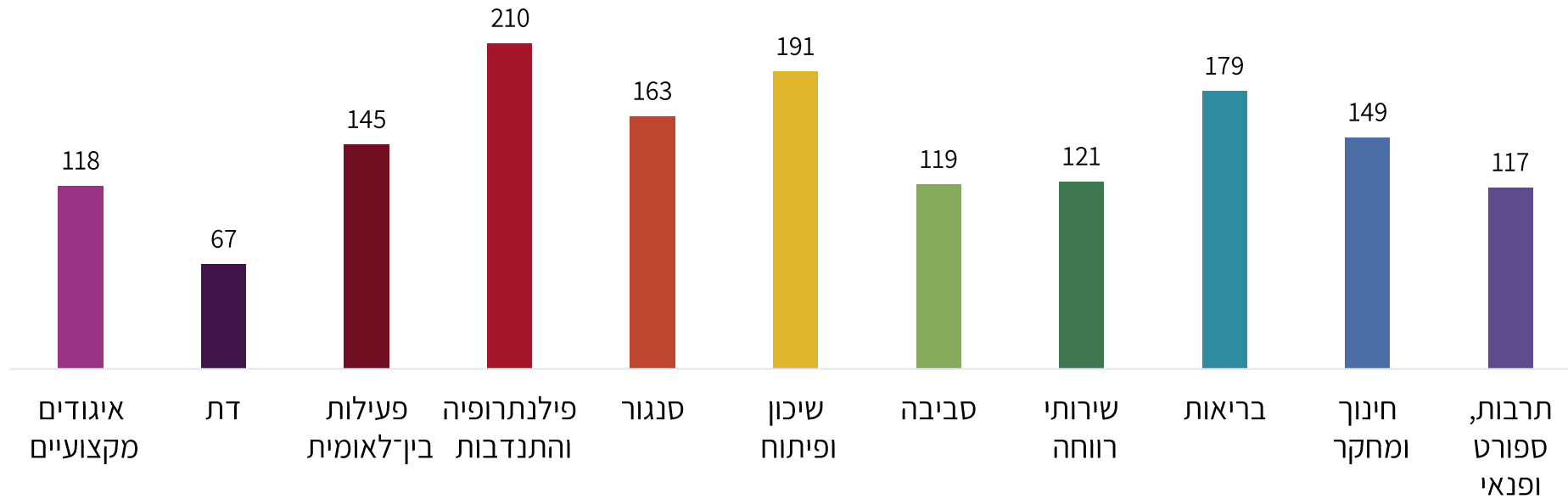
א.א. החברה
לקידום הספורט
באר שבע

3
מיליון ₪

תרבות
ספורט
ופנאי

חציון
שכר שנתי ברוטו באלפי ₪

שאלות נבחרות שנשאלו ע"י משתתפים במהלך ההשקה, והתשובות להן

ש: למה בעצם בסוף שנת 2020 אנחנו דנים על שנת 2018?

ת: השנתון נערך על פי נתונים מעודכנים לתחילת יוני 2020. השנתון מבוסס על דיווחי עמותות. נכון ליוני 2020 הדיווח המלא של העמותות היה לשנת 2018. למעשה מאז יוני 2020 עוד כ-1,300 עמותות הגישו דיווח על שנת 2018. ובשלב הזה יש מעט מאוד דיווחים לשנת 2019. חשוב להדגיש שנתונים מצרפיים המתבססים על דיווחים כספיים של עמותות או עסקים מתפרסמים תמיד כעיכוב של שנתיים לפחות, היות שהדיווח נעשה בעיכוב גדול. ראו לדוגמא, סקרי עסקים ומלכ"רים בלמ"ס, דו"ח מנהל הכנסות המדינה, ודוח הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים. חשוב להדגיש שהשנתון מבוסס על נתוני אמת, ולא על אומדנים.

ש: לפעמים סיווג העמותה את עצמה יכול להיות כפול: עמותה בתחום החינוך והסינגור. זה מקשה על הניתוח

ת: אכן. אבל בשנתון כל עמותה או חל"צ שויכה לתת תחום אחד, שאותו היא בחרה כתחום פעילות עיקרי.

ש: מדוע מחקר יחד עם חינוך?

ת: זאת, בהתאם לסיווג הבינלאומי. בפרק המוקדש לחינוך ומחקר יש הפרדה בין תתי תחום, כש"מדע מחקר וטכנולוגיה" הוא תת תחום נפרד.

ש: האם זה לא עיוות שגם הדסה וגם אונברסיטאות הן עמותות?

ת: ראשית, צריך לאמר ששבע מתוך תשע האוניברסיטאות בישראל אינן עמותות, אלא תאגיד מכוח חוק המועצה להשכלה גבוהה. "הסתדרות מדיצינית הדסה" כמו "שערי צדק" ו"בית החולים קרית צאנז ע"ש לניאדו" הם דוגמאות לבתי חולים שמאוגדים כעמותות או כחברות לתועלת הציבור. אכן מרבית בתי החולים בארץ הם ממשלתיים, או שייכים ל"כללית שירותי בריאות" שהיא אגודה עות'ומנית. האם זה עיוות?

זה עניין של השקפה. כדאי לאמר שבעולם כולו יש בתי חולים ואוניברסיטאות שהם מוסדות ללא כוונת רווח. צריך לזכור שעמותות וחל"צ נועדו לשרת מטרות ציבוריות שאינן לכוונת רווח – וגם בתי חולים וגם אוניברסיטאות עונות על ההגדרה הזו.

נראה שאולי יש לנו תפיסה מצמצמת של "מהי עמותה?". אבל חשוב לאמר שאין הגבלה על גודלה של עמותה. רק על המטרות שלה. כאשר ניגשים לבחון את נתוני המגזר השלישי חשוב להיות מודעים להבדלים בין עמותות קטנות לגדולות. ואכן בשנתון יש שפע נתונים אשר מציעים הבחנה בין קבוצות גודל.

שאלות נבחרות שנשאלו ע"י משתתפים במהלך ההשקה, והתשובות להן

ש: האם ניתן לחשב את השכר הממוצע של שכירים במגזר השלישי?

ת: בשלב זה, הדיווח המילולי לא כולל דיווח נפרד של נתוני שכר או עלות עבודה של כל המועסקים בעמותה, ולכן על פי הדיווח לרשם העמותות לא ניתן לערוך ניתוח של נתוני השכר של כל המועסקים במגזר השלישי.

ש: איך מתבצעת ההבחנה בין מכירות לגורמים פרטיים לבין שירותים מהמדינה? האם העמותות מדווחות בצורה שונה בדוח הכספי?

ת: העמותות מתבקשות להפריד בדוח המילולי. בשלב זה ההפרדה בפועל לא מספיק טובה. רשם העמותות עדכן את ההבהרות לדוח על מנת להבהיר את הסוגייה.

ש: השקף של חציוני עובדים - מדוע יש שם אפס מבחינת החציון? הרי בעמותות סיעוד יש הרבה עובדים

ת: נכון, ואכן מבין כלל העמותות, "מטב, העמותה לשירותי טיפול ורווחה" העסיקה את מספר העובדים הגדול ביותר, כ- 22 אלף עובדים ועובדות. אבל, כאשר החציון שווה אפס המשמעות היא **שבמחצית** מהעמותות (לפחות) בתחום אין עובדים כלל. בתחום שירותי רווחה כ-45% מהעמותות מעניקות סיוע לנזקקים, ויש ביניהן רבות שלא מעסיקות עובדים כלל. לכן, החציון הוא 0. לפירוט והרחבה ראו חלק ב' בשנתון, הפרק על שירותי רווחה.

ש: האם עמותה שמירב הכנסותיה (כ- 90%) הם מהכנסות עצמיות נחשבת כעמותה הפטורה ממס?

ת: כל המוסדות שמוכרים על ידי רשות המיסים כמוסד ללא כוונת רווח (והרוב המכריע של העמותות והחל"צ הן כאלה), פטורים מתשלום מס הכנסה.

שאלות נבחרות שנשאלו ע"י משתתפים במהלך ההשקה, והתשובות להן

ש: הנתון של התרומות מישראל הרבה יותר גבוה ממה שהוצג בזמנו במחקר של הלמ"ס. מאיפה נובע הפער?

ת: על פי השנתון תרומות מישראל, לרבות מענקים מקרנות, הסתכמו ב- 12.3 מיליארד ש"ח. על פי פרסום הלמ"ס, העדכני ביותר שקיים, האומדן של תרומות מישראל כולל ממלכ"רים אחרים (קרנות) הוא 12.1 מיליארד ש"ח. למעשה זה נתון מאוד דומה. וצריך לזכור שנתוני הלמ"ס הם אומדן על פי סקר מייצג לשנת 2017, ואילו נתוני השנתון הם נתונים מנהליים, על פי הדיווחים בפועל לשנת 2018. ההבדל המשמעותי היחיד הוא אומדן המענקים מקרנות, שהם בגדר "ספירה כפולה". בלמ"ס אומדים את המענקים מקרנות בכ- 5.3 מיליארד ש"ח. בשנתון, אומדן הספירה הכפולה הוא כ-3 מיליארד ש"ח לפחות, בידיעה שזהו אומדן חסר.

ש: חסרים נתונים מאזניים..אין מידע מה אחוז הגרעון המצרפי בעמותות או עודפים להבדיל...

ת: אנא עיינו בשנתון בחלק ב' בפרקים על תחומי הפעילות מוצגים נתוני גרעון ועודף.

ש: מה המספר האבסולוטי של ארגונים עם 46 לא אחוז?

ת: אנא עיינו בשנתון בחלק ג' מוצגים נתונים מוחלטים לפי תחום ראשי, ובחלק ב' בפרקים על תחומי הפעילות מוצגים נתונים באחוזים שמהם ניתן לחלץ בקלות מספרים מוחלטים לפי תתי תחום.

ש: אשמח לקבל הרחבה בנושא על 3א

ת: אנא עיינו בשנתון בחלק ג'.

שנתון העמותות

נתונים מצרפיים נבחרים

אודות פעילות עמותות וחברות לתועלת הציבור

בשנת 2018

מחקר: המכון למשפט ופילנתרופיה,

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, אוניברסיטת תל אביב

זו היתה רק הצצה חטופה...

היכנסו לשנתון!

